

Név: Nyiri Szabolcs

Affiliáció: ELTE-ÁJK, Politikatudomány MA, II. évfolyam

Cím: Időrezsim és politikai rezsim. A demokráciák és az autokráciák előtt álló kihívások a gyorsulás korában.

Milyen rezsimformáknak kedvez és melyek működését nehezíti a társadalmi gyorsulás, a globális klímaváltozás, vagy éppen a globális koronavírus okozta járvány? Előadásomban arra teszek kísérletet, hogy a későmodernitás kihívásai mentén reflektáljak a rezsimelméletekre, s végső soron megvizsgáljam: mi a liberális demokrácia sorsa. Erre a kérdésre két diskurzus összekapcsolásával keresem a választ. Kiindulópontom a Reinhart Koselleck *modern időtapasztalat* koncepciójára épülő *időrezsim* fogalom, amely Aleida Assmantól származik; s a múlt, a jövő és a jelen közötti viszonyrendszer megváltozására hívja fel a figyelmet érvelésében. Mindazonáltal e fogalom különbözik a politikatudományi rezsimfogalmaktól, így célom az assmanni időrezsim politikatudományi interpretációja.

Milyen a liberális demokrácia temporalitása? Túlságosan is lassú volna ahhoz, hogy választ adjon korunk kihívásaira (Robert Hassan)? Reflektálva a kosellecki időtapasztalat és az assmanni időrezsim koncepcióra, a felhívásnak megfelelően arra kívánok rámutatni, hogy akár meg is kérdőjeleződhetnek korunk politikai rezsimelméleteinek normatív alapjai. Gyakorlati tekintetben a társadalmi gyorsulás ellentétes logikával bír az alapvetően lassú deliberatív döntéshozatali móddal szemben (William E. Scheuerman), így kérdéses a deliberatív demokráciaelmélet kivitelezhetősége. Továbbá megkérdőjeleződik a demokratikus úton meghozott döntések legitimitása is, elvégre a politikai intézményrendszer egyre leterheltebbé válik (Hartmut Rosa). Összességében tehát a modernitás jövőkonceptiója és jövőperceptiója kérdőjeleződik meg: esetünkben a globális klímaváltozásra adott reakciók, valamint bizonyos tekintetben a populizmus rámutathatnak a jövőtől történő elfordulásra és az abból eredő szorongásra (Aleida Assmann). A jelen és annak kockázatai a középpontba helyeződnek tehát (Paul Virilio; Ulrich Beck), és olykor kiegészülnek a múlt szimbolikus reprezentációjával (María Esperanza Casullo).

Végső soron a kulturális időrezsim és a politikaelmélet mint két diskurzus közötti „hídépítésre” vállalkozom a társadalmi gyorsulás jelenségének leírásán keresztül. Ebben az értelemben felvetődhet annak kérdése – ahogyan korábban már utaltam rá –, hogy megkérdőjelezhetők a különböző rezsimelméletek normatív feltevései. Korunk politikai rezsimjeinek társadalmi gyorsulásba történő helyezésével ugyanakkor azok ártértékelődésen mennek keresztül. Miben módosulnak a rezsimok erősségeiről és gyengeségeiről alkotott

elképzelések? Milyen rendszerek képesek megfelelni korunk nagy kihívásainak? Szükségszerűség fedezhető-e fel a hibridizációs és autokratizációs tendenciákban (Andrea Cassini; Luca Tomini), ha a temporalitás szemüvegén keresztül közelítjük meg e kérdést? Lehet-e gyógyír a demokrácia minimalista felfogása korunk kockázataira? A demokráciák vagy az autokráciák képesek újrate teremteni a jövőben való bizalmunkat?

Kulcsszavak: időrendszim, társadalmi gyorsulás, idő és politikaelmélet kapcsolata, demokráciaelmélet, rendszimelmélet

Name: Szabolcs Nyiri

Affiliation: ELTE-ÁJK, MA in Political Science, 2nd year

Title: Time regime and political regime – challenges for democracies and autocracies in the age of acceleration

Which regime forms are favoured and which are hampered by social acceleration, global climate change or the global coronavirus epidemic? In my presentation I will attempt to reflect on regime theories in the context of the challenges of late modernity and ultimately to examine the fate of liberal democracy. I seek to answer this question by linking two discourses. My starting point is the concept of the time regime, based on Reinhart Koselleck's concept of the modern experience of time, which is derived from Aleida Assman; she draws attention to the changing system of relations between past, future and present in her argument. However, this concept is different from the political science concept of the regime, and my aim is to interpret the Assmannian time regime in political science.

What is the temporality of liberal democracy? Is it too slow to respond to the challenges of our era (Robert Hassan)? Reflecting on the concept of Koselleckian experience of time and the Assmannian temporal regime, I will, as called for, point out that the normative foundations of our contemporary theories of political regimes may even be questioned. In practical terms, social acceleration has an opposite logic to the fundamentally slow deliberative mode of decision-making (William E. Scheuerman), thus calling into question the feasibility of a deliberative theory of democracy. Furthermore, the legitimacy of democratically taken decisions is also called into question, as the political institutional system becomes increasingly overburdened (Hartmut Rosa). Overall, the concept and perception of the future of modernity is thus called into question: in our case, reactions to global climate change and, in some respects, populism may point to a turning away from the future and the resulting anxiety (Aleida Assmann). Thus the present and its risks are in the focus (Paul Virilio; Ulrich Beck), sometimes complemented by symbolic representations of the past (María Esperanza Casullo).

Ultimately, I am attempting to 'bridge' the gap between the cultural time regime and political theory as two discourses by describing the phenomenon of social acceleration. In this sense, the question may arise - as I have already indicated - of whether the normative assumptions of the different regime theories can be questioned. At the same time, by placing the political regimes of our time in the context of social acceleration, they are undergoing a reassessment. In what ways are our ideas about the strengths and weaknesses of regimes

changing? Which regimes are able to meet the major challenges of our time? Is there a necessity in the tendencies towards hybridisation and autocratisation (Andrea Cassini; Luca Tomini) if we approach this question through the lens of temporality? Can a minimalist conception of democracy be a remedy for the risks of our times? Can democracies or autocracies rebuild our confidence in the future?

Keywords: time regime, social acceleration, time and political theory, democracy theory, regime theory